

ІНСТРУКЦІЇ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Ельвіра Ткачова,
головний редактор

Власник або керівник підприємства повинні правильно організувати працю працівників та, зокрема, додержувати правил охорони праці (ст. 141 Кодексу законів про працю). Одним з інструментів, що допомагають дотримуватися таких правил, є проведення інструктажів з охорони праці.

Первинний та повторні інструктажі на робочому місці проводяться за чинними на підприємстві інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт (пп. 6.4–6.5 Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань із питань охорони праці, затвердженого наказом Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26.01.2005 р. № 15).

Інструкції з охорони праці складаються службою з охорони праці (спеціалістом з охорони праці) за участю керівників підрозділів підприємства. Вони самостійно визначають, за якими саме роботами (посадами) мають бути розроблені інструкції з охорони праці.

Нагадаємо, що служба охорони праці підпорядковується безпосередньо роботодавцю і її чисельність залежить від кількості працюючих (ст. 15 Закону України від 14.10.1992 р. № 2694-XII «Про охорону праці»).

Кількість працюючих	Хто виконує функції з охорони праці
50 і більше осіб	Служба охорони праці, створена відповідно до Типового положення про службу охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 15.11.2004 р. № 255
Від 20 (включно) до 49 (включно)	Особи, які мають відповідну підготовку в порядку сумісництва
менше 20 осіб	Сторонні спеціалісти на договірних засадах, які мають відповідну підготовку

Перелік цих інструкцій слід узгодити з профспілковою організацією або з іншим уповноваженим органом (представником) трудового колективу та затвердити відповідним наказом керівника сільгосп підприємства (зразок такого наказу наведений в «АгроПРО», 2019, № 23, с. 43 та в електронному кабінеті).

Якщо робота на певних посадах пов'язана з ризиковими факторами, то доцільно складати інструкції з охорони праці за такими посадами (професіями).

При розробці інструкцій керуються Положенням про розробку інструкцій з охорони праці, затвердженим наказом Держгірпромнагляду від 29.01.1998 р. № 9 (далі – Положення № 9).

Інструкція складається з таких розділів:

- загальні положення;
- вимоги безпеки перед початком роботи;
- вимоги безпеки під час роботи;
- вимоги безпеки після закінчення роботи;
- вимоги безпеки в аварійних ситуаціях.

Зміст цих розділів детально наведено в п. 4 Положення № 9.

Кожна інструкція є обов'язковою для виконання на підприємстві і повинна мати свої найменування і номер.

У кожного керівника структурного підрозділу (служби) підприємства має бути в наявності комплект примірників інструкцій з охорони праці. У разі зміни назви професії, впровадження нових видів робіт чи професій роботодавцем затверджуються нові інструкції і направляються до структурних підрозділів підприємства (п. 2 розд. IV Положення № 9). На останньому аркуші інструкції повинні розписуватися працівники, які з нею ознайомилися.

У 2019 році редакція пропонувала читачам перелік інструкцій з охорони праці, які були надані одним із сільгосп підприємств, проте через зміну нормативних документів ми не мали змоги фахово привести їх у відповідність до оновлених норм. Тому у цьому році редакція журналу «АгроПРО» звернулася до спеціалістів з охорони праці – ТОВ «100 Сервіс» – аби вони розробили для наших читачів інструкції з охорони праці за найбільш поширеними у сільському господарстві роботами та посадами. Інструкції зібрані у спецвипуску «Інструкції з охорони праці у сільському господарстві», а саме:

1. Інструкція з охорони праці № _____ під час виконання робіт із пестицидами та агрохімікатами;
2. Інструкція з охорони праці № _____ при проведенні ремонту та технологічного обслуговування техніки в польових умовах;
3. Інструкція з охорони праці № _____ при скошуванні зернових, зернобобових та олійних культур;
4. Інструкція з охорони праці № _____ при догляді за великою рогатою худобою на вирощуванні та відгодівлі;
5. Інструкція з охорони праці № _____ при транспортуванні соломи від комбайнів;
6. Інструкція з охорони праці № _____ для працівників, зайнятих на протруюванні посівного і посадкового матеріалу;
7. Інструкція з охорони праці № _____ для робітників зернового току, зайнятих буртуванням, активним сушінням, очищенням та перекиданням зерна зернопультами, мобільними та зерноочисними машинами, транспортерами навантажувачами;
8. Інструкція з охорони праці № _____ для скотарів, які виконують роботи з прибирання гною на тваринницькій фермі;
9. Інструкція з охорони праці № _____ під час виконання ручних робіт у рослинництві;
10. Інструкція з охорони праці № _____ при роботі на персональних комп'ютерах;
11. Інструкція з охорони праці № _____ під час приймання, зберігання й видачі паливомастильних матеріалів та заправлення ними транспортних засобів та сільгосптехніки;
12. Інструкція з охорони праці № _____ під час проведення зварювальних робіт і інших вогневих робіт;
13. Інструкція з охорони праці № _____ для зоотехніка;
14. Інструкція з охорони праці № _____ для агронома;
15. Інструкція з охорони праці № _____ для забійника худоби;
16. Інструкція з охорони праці № _____ для маляра;
17. Інструкція з охорони праці № _____ для тракториста-машиніста сільськогосподарського (лісогосподарського) виробництва;
18. Інструкція з охорони праці № _____ для оператора дробарки ДКУ.
19. Інструкція з охорони праці № _____ при прямому комбайнуванні зернових, насінників трав і інших культур;
20. Інструкція з охорони праці № _____ при виконанні авторемонтних робіт;
21. Інструкція з охорони праці № _____ при виконанні навантажувально-розвантажувальних робіт;
22. Інструкція з охорони праці № _____ для водія транспортного засобу;
23. Інструкція з охорони праці № _____ для газозварювальника;
24. Інструкція з охорони праці № _____ для електрозварювальника;
25. Інструкція з охорони праці № _____ для електрика;
26. Інструкція з охорони праці № _____ при внесенні у ґрунт, кореневому та позакореневому підживленні рідкими добривами і аміаком та аміачною водою.